

Cinc gestants, tres llevadores i jornades laborals de 12 hores

Expliquem com és un dia a la sala de parts de l'Hospital de Sant Pau de Barcelona

Trinitat Gilbert Martínez _ Són les 11.30 del matí d'un divendres i a la sala de parts de l'Hospital Sant Pau de Barcelona la directora del servei de ginecologia i obstetrícia, Elisa Llurba, entra per preguntar a les llevadores com està la situació. Hi ha cinc gestants, tres de les quals amb el treball de part ja començat, i de les tres una amb un nadó que ve de natges. El part de la quarta gestant és de risc per preeclàmpsia i la cinquena és una pacient de ginecologia amb un sarcoma uterí, ingressada per control del dolor. Cap al migdia potser ja hi haurà el primer naixement, però ni les tres llevadores –l'Olga Gómez, la Lola Cabaña i la Verónica Paredes– ni la resident de segon any Berta Sellés hi posen la mà al foc. L'exactitud horària no existeix en un treball de part. "Per això fem jornades diàries de dotze hores, perquè puguem acompanyar les dones tantes hores com puguem", diu Gómez. El matí que entrem a la sala de parts, com molts altres dies, hi ha més gestants que llevadores.

L'Elisa Llurba visita la gestant de risc, la Laura Lovera, que explica que la criatura es dirà Lea i que hi ha anat per un control rutinari però s'hi ha quedat. Ha sortit de casa sense el pla de part, en què tenia escrit com volia que fos. "Respectem el que la dona expressa sempre que no hi hagi riscos ni

per a la mare ni per a la criatura", afirma la directora del servei, que també pregunta a la Laura pel baló de Cook que té posat.

El fet que la Laura tingui hipertensió i que la gestació ja estigui a terme han estat els motius pels quals li han posat el baló per induir-li el part de manera natural. "Tenim ja mil casos de dones amb parts induïts amb el baló i amb èxit a l'Hospital de Sant Pau", explica Llurba, que recorda que els metges actuen en un part només quan és d'alt risc. "Ha canviat tant, des que vaig començar quan tenia 25 anys. Abans atenia tots els parts, perquè no es distingia entre alt, mitjà i baix risc", diu Llurba. Actualment no és així. Al seu costat, les llevadores afegeixen les competències que han anat adquirint a mesura que les dones han reivindicat que els parts fossin menys intervenguts. "També tenim més evidència científica que indica que els parts han de ser tan fisiològics com sigui possible, així que hem evolucionat conjuntament", afirma la llevadora Olga Gómez.

Ara bé, mentre les llevadores han anat adquirint més responsabilitat, també hi ha hagut a Catalunya una manca de places d'especialització. L'Associació de Llevadores del Part a Casa de Catalunya (Alpacc), amb Imma Marcos de presidenta, alerta que

Ho sabies?

Les tovalloles calentes, recurs habitual a les pel·lícules quan hi ha un part, són essencials. Als hospitals les gases amarades d'aigua calenta serveixen per prémer el perineu per reduir el risc d'estrips. I si el perineu està protegit, també es redueix el risc de pèrdues d'orina després.

en molts pocs anys es notarà de manera important la manca de personal al sistema de salut català. “En els pròxims anys es jubilaran moltes llevadores sense que hi hagi prou professionals formades per cobrir totes les places”, diu Marcos, que afegeix que “en tres anys quedaran sense relleu el 47% de les jubilacions”. Per això demana que s’augmentin les places de llevadores a Catalunya. Considera que “la falta de llevadores també és violència obstètrica i qui en pagarà les conseqüències són les dones i les seves criatures”. Aquesta mancança s’atribueix al fet que la formació de llevadora hagi estat aturada gairebé deu anys, entre el 1986 i el 1996, i les places actuals per formar-se són insuficients en relació amb la demanda. De fet, continuen explicant des d’Alpacc, les llevadores ni tan sols compten amb un col·legi professional propi perquè els estudis són dins dels d’infermeria. “La dictadura franquista va convertir les llevadores, que fins llavors eren professionals altament qualificades, autònomes i amb competències pròpies diferenciades, en infermeres que havien d’obeir ordres. Han passat setanta anys i volem tornar a tenir una carrera i un col·legi independent”, afirma Marcos. Mentrestant, a la sala de parts de l’Hospital de Sant Pau de Barcelo-

na s’acosta el migdia i els tres treballs de part avancen molt a poc a poc. L’anestesista ha hagut d’injectar un recordatori d’epidural a una partera perquè tornava a tenir dolor per les contraccions. Al box del costat, la partera que espera el nadó de natges té contraccions, però amb l’epidural ni les nota. Encara falta estona. La resident Berta Sellés les ha visitat una a una i opina que potser el primer naixement arribarà aviat, cap a les 15 h.

MOLT MÉS QUE ASSISTIR PARTS

Sellés ha entrat a treballar a les 9 del matí, com la resta de companyes, i plegarà a les 21 h. Mentre espera que la feina de les gestants avanci, explica que està en l’últim any de residència, el segon, després d’haver superat fa un any l’examen d’especialitat, el temut IIR, en el qual només hi havia 62 places de llevadores i 8.000 aspirants. “Amb l’examen aprovat, durant els dos anys de residència, fent les mateixes jornades laborals que les llevadores contractades, cobro 1.000 euros”, explica. El maig vinent, que ja haurà acabat els dos anys de residència obligatoris, el seu sou augmentarà 700 euros més, i a part tindrà el plus de les guàrdies. “La nostra feina no només consisteix a assistir els parts, que és el que estem fent ara: també passem consulta, rebem formació teòrica, fem investigació, anem a instituts a fer xerrades sobre equitat menstrual i educació sexual, i assistim les mares els primers vint-i-vuit dies després que han tingut el nadó, perquè les acompanyem també en la lactància”, expliquen l’Olga Gómez i la Lola Cabaña. Quan ho acaben de dir, totes dues coincideixen: “Anem molt cansades”. Però asseguren que tenen vocació des de petites i que és la seva feina somiada. Gómez va marxar a Londres per especialitzar-se perquè les facilitats econòmiques i d’estudis angleses eren immillorables: “Em van pagar el curs universitari d’especialització i la residència i cobrava el mateix sou base que el d’una infermera”, al voltant de 1.700 lliures esterlines.

Segons Sellés, el divendres que la periodista i la fotògrafa les acompanyem no és un dels pitjors dies, malgrat que, per als casos de gestants d’avui aniria bé que hi hagués una llevadora més. “Les nostres setmanes laborals s’alternen entre les de quatre dies i les de dos dies amb jornades sempre de 12 hores”. I cada sis setmanes treballades han de treballar un cap de setmana. Cap d’elles es queixa dels horaris. Saben que assistir un part, i fer-ho bé, requereix temps, però insisteixen que falten més llevadores i més formació. Finalment, arriba el primer part: són les 19 h. El segon part, el del nadó que neix de natges, arribarà a les 19.30 h. I encara hauran de passar més hores per assistir la resta de parts.

CRISTINA CALDERER

